

РЕЦЕНЗІЇ

В.М. ГЛУШКОВ І КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Важливою та назрілою потребою сьогодення є достовірна реконструкція та прискіплива деталізація минулого. Лише об'єктивне вивчення фактів і подій вітчизняної історії створює надійне підґрунтя для відтворення історичного процесу в усій його повноті, цілісності та багатоманітності. Нинішній стан розвитку історичної науки характеризується зростанням інтересу науковців до аналізу різнопланових аспектів історичного минулого України, новими оригінальними підходами та концепціями до вивчення історичних подій та явищ. Особливо актуальною нині є проблема дослідження історії в особах та ролі особи в історії. Адже, саме крізь призму подібних досліджень, з'являється реальна можливість проаналізувати нові грані нашого історичного минулого. Крім цього, дослідження всіх аспектів життєвого шляху таких непересічних особистостей, як Віктор Михайлович Глушков є свідченням глибокої поваги сучасників до величезного наукового доробку вченого та обов'язком нинішнього покоління науковців. Ювілейні роковини – 24 серпня 2013 р. виповнюється 90 років з дня народження видатного українського ученого зі світовим ім'ям, засновника нової вітчизняної наукової галузі та першого в Україні та колишньому СРСР факультету кібернетики в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, що також готується до відзначення свого ювілею – якнайкращий привід для нового історичного дослідження. Саме тому видання В.І. Петрука «В.М. Глушков і Київський університет» нині є дійсно на часі.

Автори опублікованих на сьогодні видань, присвячених Віктору Глушкову найбільше аналізують його науковий доробок (що цілком логічно з огляду на діяльність ученого). Існують дослідження, що розкривають різні аспекти життєвого шляху видатного науковця, але серед них практично відсутні праці, що пов'язують Віктора Михайловича з Київським університетом. Доробок ученого в цьому контексті є незаперечним – професор Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка, засновник першого в СРСР факультету кібернетики та кафедри теоретичної кібернетики. Врешті, кожне нове свідчення про неповторний шлях становлення геніальної особистості, в контексті сучасного розуміння розвитку науки та суспільних відносин, несе свої ціннісні характеристики та виховні моменти.

Дослідження Володимира Петрука представляється у вигляді книги-сповіді та книги-споминів одночасно. Автобіографія Віктора Глушкова, старанно записана в останні місяці життя ученого його старшою дочкою Ольгою, доречно доповнена розповідями про батька молодшої дочки – Віри та відвертими спогадами колег, друзів, учнів Віктора Глушкова, які працювали та тісно спілкувались із видатним українським науковцем. Весь матеріал супроводжується особистими коментарями та висновками автора, що демонструють глибокий аналіз та всебічне опанування Володимиром Петруком представлених документів та матеріалів.

У даному дослідженні Віктор Михайлович з'являється перед читачами не тільки і не стільки як геніальний науковець, прекрасний викладач та талановитий організатор науки. Насамперед у рукописі відображено шлях становлення характеру молодого людини, її творчий пошук і захоплення, які сформували особистість майбутнього генія. Автор намагається продемонструвати багатогранні людські якості ученого, підкріплені його неймовірною працездатністю, прагненням до оволодіння науковими знаннями та сподіваннями на плідне продовження розвитку того напрямку наукового пізнання, яким, власне, натхненно займався сам учений. Перш за все це стосувалось дітища Віктора Михайловича – факультету кібернетики Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка. У своїх спогадах соратники та учні Віктора Глушкова відзначають його неймовірний ентузіазм та відданість ідеї формування факультету кібернетичного напрямку у провідному українському навчальному закладі, його мрії про поступальний та неухильний розвиток даного наукового фаху.

Особливістю видання є велика кількість представлено фактичного матеріалу, який вдалося зібрати автору: документів, що належали особисто Віктору Михайловичу, архівних матеріалів, пов'язаних з діяльністю науковця, рідкісних фотографій ученого та копій рукописів його наукових праць. Зазначений факт є надзвичайно важливим з огляду на недостатнє ознайомлення сучасників із візуалізацією документального матеріалу. А саме, завдяки наочності, з'являється можливість глянути на особистість під іншим кутом зору, в неформальній обстановці.

Жанр рукопису, представлено Володимиром Петруком – це не тільки біографія видат-

ного вітчизняного сучасника, не лише перелік та аналіз його визначних наукових досягнень, але і зразок патріотизму, шани до батьків та поваги до учителів.

У цілому рукопис справляє позитивне враження і може бути рекомендований на розгляд

загалу студентів, викладачів та широкої наукової громадськості, яка цікавиться історією розвитку обчислювальної техніки та інформаційних технологій взагалі та становленню даного наукового напрямку в стінах Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Лілія Іваницька